

за сто тридцять шість днів до

За тиждень до того, як я поїхав до школи-інтернату в Алабамі, покинувши родину, Флориду і все своє жалюгідне життя, мама вирішила будь-що влаштувати мені прощальну вечірку. Сказати, що нічого доброго я не очікував, це висловитися дуже м'яко. Хоча мене змусили запросити всіх своїх «шкільних друзів», тобто весь набірід з театрального гуртка й кількох розумників з уроків англійської, з якими соціальна необхідність змушувала мене сідати в ідальні нашої звичайної школи, однак я знав, що вони не прийдуть. Мама не здавалася, бо плакала ілюзію, ніби я всі ці роки примудрявся приховувати від неї свою популярність у школі. Вона приготувала силу-силенну артишокового соусу. Прикрасила вітальню жовто-зеленими вимпелами — у кольорах моєї майбутньої школи. Купила дві дюжини хлопавок і розставила по краю маленького столика.

Й от, коли прийшла остання п'ятниця, коли майже всі речі були спаковані, мама з татом і зі мною о четвертій п'ятдесят шість вечора сіли на канапу у вітальні, терпляче очікуючи появи кавалерії з плакатом «Щасливої дороги, Майлзе». Кавалерія таки прискакала, і складалася вона рівно з двох осіб — Марі Лосон, тендітної білявочки в прямокутних окулярах, і її дебелого (м'яко кажучи) хлопця Вілла.

— Привіт, Майлзе,— сказала Марі, сідаючи.

— Привіт,— відказав я.

— Як літо провів? — поцікавився Вілл.

— Нормально. А ти?

— Добре. Ми ставили «Ісуса Христа — суперзірку». Я допомагав з декораціями. Марі зробила освітлення,— сказав Вілл.

— Круто,— зі знанням справи кивнув я, і на цьому теми для розмови вичерпалися. Я міг би спитати щось про «Ісуса Христа — суперзірку», але я: 1) не знав, що це таке, 2) не хотів знати, 3) я ніколи не вирізнявся здібностями до світських розмов. Зате моя мама може розбалакувати годинами, тож вона додала розмові ніяковості, запитавши про графік репетицій і про те, як одбули рок-оперу — чи мала вона успіх.

— Гадаю, мала. Людей було багато, гадаю...— Марі взагалі багато гадала.

Нарешті Вілл мовив:

— Ну, ми завітали просто попрощатися. Марі треба до шостої повернутися додому. Веселого тобі життя в новій школі, Майлзе.

— Дякую,— з полегшенням відказав я. Гіршою од вечірки, на яку ніхто не прийшов, може бути тільки вечірка з двома неймовірними, жахливими занудами.

Вони пішли, а я сів поруч з батьками і втупився у порожній екран телевізора — мені хотілося його ввімкнути, але я розумів, що зараз не варто. Я відчував, що батьки обоє дивляться на мене, очікуючи, що я розплачуся абощо, ніби я не знав од самого початку, що все буде саме так. Але ж я *знав*. Я відчував їхню жалість, з якою вони загрибали чипсами артишоковий соус, призначений для моїх уявних друзів, але жаліти варто було їх, а не мене: я ж не розчарувався. Мої очікування справдилися.

— Через це ти хочеш і поїхати від нас, Майлзе? — поцікавилася мама.

Я мить поміркував над цим, стараючись не дивитися на неї.

— Е-е-е... ні,— відказав я.

— То чому ж? — запитала вона. Це вже не вперше мама ставила мені таке запитання. Їй не дуже хотілося відпустити мене в школу-інтернат, і вона цього не приховувала.

— Це через мене? — поцікавився тато. Він сам навчався у «Калвер-Кріку», в тій школі, куди збирався я, навчалися там і обидва його брати й усі їхні діти. Здається, йому подобалася ідея, що я вирішив наслідувати його. Дядьки розповідали мені, яким знаменитим тато був у школі — він був водночас хуліганом і круглим відмінником. Це здавалося мені життям кращим, ніж моє у Флориді. Але ні: тато тут ні до чого. Точніше, не зовсім.

— Стривайте,— сказав я і пішов до татового кабінету по біографію Франсуа Рабле.

Я любив читати біографії письменників, навіть якщо (як воно і було у випадку з мсьє Рабле) не прочитав жодного їхнього твору. Розгорнув книжку наприкінці та відшукав позначену маркером цитату. («НИКОЛИ НЕ МАЛЮЙ МАРКЕРОМ У МОЇХ КНИЖКАХ»,— тисячу разів казав мені тато. Але як інакше знайти те, що я шукаю?)

— Цей чоловік,— почав я, зупинившись у дверях вітальні,— Франсуа Рабле. Він був поетом. Його останні слова були: «Іду на пошуки Великого Можливо». Ось чому я їду. Не волю чекати смерті, щоб розпочати пошуки Великого Можливо.

Батьки притихли. Я шукаю Великого Можливо, а вони не гірше за мене знають, що з такими, як Вілл і Марі, я його не знайду. Я знову сів на канапу поміж мамою і татом, і тато обійняв мене, і ми ще довго сиділи отак, мовчки, разом на канапі, аж я відчув, що можна вже ввімкнути телевізор. Відтак ми повечеряли артишоковим соусом, дивлячись історичний канал, тож, зрештою, прощальна вечірка виявилася не найгіршою.

за сто двадцять вісім днів до

У Флориді було і гаряче, звісно, і волого. Гаряче так, що одяг лип до тіла, мов скотч, а піт котився з чола в очі, як сльози. Але спека ж була тільки надворі, тож я звик бігати від одного місця з кондиціонером до іншого.

Однак я виявився геть не готовий до спеки, яка зустріла мене у підготовчій школі «Калвер-Крік», за п'ятнадцять миль на південь від Бірмінгема, штат Алабама. Батьки припаркували наш бездоріжник на моріжку за кілька футів од стіни моєї кімнати в гуртожитку — кімнати №43. Але щоразу як я долав оті декілька кроків до авта, щоб вивантажити речі, яких, тепер здавалося, я напакував забагато, сонце пропікало одяг з такою силою, що реально нагадувало пекельний вогонь.

Утрюх з мамою і татом ми розвантажили машину за кілька хвилин, але в моїй кімнаті без кондиціонера, яка, на щастя, виявилася в тіні, було ненабагато прохолодніше. Кімната мене здивувала: я собі в уяві намалював м'який килим, обшиті дерев'яними панелями стіни, меблі у вікторіанському стилі. А насправді, за винятком єдиного предмета розкоші — особистої вбиральні,— це була просто коробка. Стіни зі шлакоблоків, укриті численними шарами білої фарби, біло-зелений картатий лінолеум на підлозі,— приміщення більше нагадувало лікарняну палату, аніж гуртожиток з моїх фантазій. Просто біля вікна стояло двох'ярусне ліжко з необробленого дерева з вініловими матрацами. Письмові столи, шафи і книжкові полиці всі кріпилися до стін, щоб запобігти творчому переплануванню. *І ніякого кондиціонера.*

Я сів на нижнє ліжко, а мама відчинила валізу, витягла з неї стос біографій, з якими тато погодився розлучитися, і поставила їх на полицю.

— Мамо, я сам можу розпакуватися,— сказав я. Тато не сів. Він був готовий їхати додому.

— Дай мені бодай ліжко тобі застелити,— мовила мама.

— Ні, не треба. Я впораюся. Все о'кей.

Такі речі не можна відтягувати вічно. У якусь мить пластир просто необхідно віддерти — боляче, але все позаду, і стає легше.

— Господи, ми за тобою сумуватимемо,— сказала раптом мама, долаючи мінне поле валіз, щоб дістатися ліжка. Я підвівся й обійняв її. Тато теж підійшов, і ми збилися в таку собі тісну купку. Було надто гаряче, і ми надто спітніли, щоб обніматися довго. Я знав, що мав би заплакати, але я прожив з батьками шістнадцять років, і пробна розлука давно напрошувалася.

— Не хвилюйтеся,— усміхнувсь я і спробував зімітувати південний акцент.— Зате я на'чуся міс'євої бала'ки.

Мама розсміялася.

— Тільки дурниць не роби,— сказав тато.

— О'кей.

— Ніяких наркотиків. Ніякої випивки. Ніяких цигарок.

Як колишній учень «Калвер-Кріку», він на собі випробував те, про що я тільки чув: таємні вечірки, пробіжки голяка на сінокосі (вічно журився з приводу того, що в ті часи тут були самі хлопці), наркотики, випивка, цигарки. Курити він потім довго не міг кинути, але нині його лихі роки лишилися далеко позаду.

— Я тебе люблю,— випалили вони обоє водночас. Це треба було сказати, але від цих слів стало страшенно

ніяково — от як коли в тебе на очах цілуються дідусь і бабуся.

— Я теж вас люблю. Я дзвонитиму щонеділі.

Телефонів у нас у кімнатах не було, але мене на прохання батьків оселили неподалік одного з п'ятох телефонів-автоматів у «Калвер-Кріку».

Вони знову обійняли мене — спочатку мама, потім тато,— і на цьому все закінчилося. Визирнувши у вікно, я провів поглядом джип, що виїжджав з території звистою дорогою. Мені, напевно, слід було відчувати сльозливий сентиментальний смуток. Але я більше думав про те, як охолотитися, тож узяв стільця, що стояв біля письмового столу, і сів знадвору біля дверей у затінку від карниза, сподіваючись, що повіє вітерець, але так його і не дочекався. Надворі повітря було таке саме важке, як і в кімнаті. Я почав оглядати свій новий притулок: шість одноповерхових будинків, по шістнадцять кімнат у кожному, стояли шестикутником навколо великого моріжка. Наче велетенський старий мотель. Кругом ходили хлопці й дівчата, обіймалися й усміхалися. Я сумтно сподівався, що хтось підійде і заговорить до мене. Уявив цю нашу розмову:

«Привіт. Це твій перший рік?»

«Ага. Ага. Я з Флориди».

«Круто. То ти звичний до спеки».

«Я ж не з Аїду», — пожартував би я. Справив би гарне враження. *А він прикольний. Цей Майлз крутий.*

Але цього, певна річ, не сталося. Нічого не бувало так, як мені уявлялося.

Знудившись, я повернувся до кімнати, скинув футболку, ліг на розпечений вініловий матрац на нижньому ліжку й заплющив очі. Я не зазнав нового народження в Христі, з хрещенням і сльозами, але навряд чи це

приємніше, ніж наново народитися людиною без минулого. Я почав згадувати людей, про яких я читав: Джона Ф. Кеннеді, Джеймса Джойса, Гемфрі Богарта,— всі вони вчилися в школах-інтернатах і зазнали там чимало пригод — Кеннеді, наприклад, обожнював приколи. Подумав про Велике Можливо і про те, що могло мене очікувати в цій школі, про людей, з якими я познайомлюся, про мого майбутнього сусіду по кімнаті (за кілька тижнів перед тим мені прийшов лист, у якому писалося, що його звати Чип Мартін, але більше ніякої інформації). Хай хто він там був, я молився Богу, щоб він привіз арсенал потужних вентиляторів,— я ж бо жодного не взяв, а навколо мене на матраці вже утворилася калюжка поту, від чого мене охопила така огида, що довелося облишити свої роздуми і відірвати від ліжка дупу, знайти рушника і витерти піт. А потім я подумав: «Спершу розпакуюся, а тоді вже шукатиму пригод».

Приклеївши на стіну скотчем карту світу і сховавши майже всі речі до комода, я помітив, що від гарячого вогкого повітря спітніли навіть стіни, і вирішив, що зараз не час для фізичної праці. Зараз час для приємного холодного душу.

У маленькій лазничці за дверима стояло величезне дзеркало на повен зріст, тож, нахилившись відкрити кран, неможливо було уникнути споглядання власної голізни. Мене завжди дивувала моя худорлявість: від плеча до зап'ястя руки були однаково тоненькі, в ділянці грудей не було ні жиру, ні м'язів; мені стало ніяково, і я подумав: а не можна зробити щось із дзеркалом? Відсунувши білу фіранку, я пірнув у душову кабінку.

На жаль, душ виявився спроектованим на людину приблизно мені до пояса, тож холодна вода вдарила мене під ребра — з силою вмираючого струмочка. Щоб умити

залите потом обличчя, довелося присісти і розкарячитися. Мабуть, Джону Ф. Кеннеді (який, якщо вірити біографії, на зріст був шість футів*, як і я оце) у його школі-інтернаті так *розкарячуватися* не доводилося. Ні, тут усе по-іншому, й поки водичка бігла на моє спітніле тіло, я думав про те, чи знайду я тут оте Велике Можливо, чи я глобально прорахувався.

Коли, помившись, я відчинив двері лазнички, обгорнувши стегна рушником, то побачив невисокого кремезного хлопця з кучмою каштанового волосся. Він затягував у кімнату величезну туристичну торбу захисного кольору. На зріст коротун був футів п'ять, не більше, але за статурою — наче Адоніс у мініатюрі, а разом з ним у кімнату влетів несвіжий сморід курива. «Чудово,— подумав я.— З сусідою доводиться знайомитися голяка». Він заніс торбу, зачинив двері й підійшов до мене.

— Я — Чип Мартін,— низьким голосом, як у радіодіджея, оголосив він. І не встиг я відповісти, додав: — Я потиснув би тобі руку, але тобі ліпше збіса міцно тримати рушника, поки не вдягнешся.

Засміявшись, я кивнув (круто, еге ж? кивнути?) і сказав:

— А я — Майлз Голтер. Приємно познайомитися.

Я схопив чисті труси, блакитні спортивні шорти «Адидас» і білу футболку, пробурмотів, що буду за секунду, і знову зник у лазничці. Оце враження справив!

— А батьки твої де? — крикнув я з лазнички.

— Батьки? Тато зараз у Каліфорнії. Сидить, напевно, в своєму улюбленому кріслі. Або за кермом вантажівки. Але, в будь-якому разі, він пиячить. А мама зараз, либонь, саме з території школи виїжджає.

---

* 1,83 м.— Тут і далі прим. пер.

— А! — зронив я, вже одягнений, не знаючи, як реагувати на такі інтимні подробиці. Напевно, і питати не слід було, якщо воно мені не треба.

Чип кинув кілька простирадл на горішне ліжко.

— Полюбляю горішні полиці. Сподіваюся, ти не проти.

— Та ні. Мені байдуже.

— Бачу, ти кімнату прикрасив,— зауважив він, показуючи на карту світу.— Мені подобається.

І почав раптом називати країни. Монотонно, наче вже робив це тисячу разів.

Албанія.

Алжир.

Американське Самоа.

Андорра.

Афганістан.

То що, то що. Тільки скінчивши з країнами на «а», він звів погляд і побачив моє зачудування.

— Можу і продовжити, але ти, певно, знудишся. Це я за літо вивчив. Боже правий, ти й уявити не можеш, яка в нас там, у Нью-Гоупі, в Алабамі, нудьга влітку. Все одно що сидіти і спостерігати за тим, як росте соя. Ти сам звідки, до речі?

— З Флориди,— відказав я.

— Не бував я там.

— А це вражає... твоє знання країн,— сказав я.

— Ага, у кожної людини є якийсь талант. Я все легко запам'ятовую. А ти?..

— Е-е-е... а я знаю багато чийі останні слова.

Запам'ятовувати останні слова — це моя слабкість. У когось слабкість до шоколаду, а в мене — до передсмертних висловлювань.

— Наприклад?

— Мені подобаються останні слова Генріка Ібсена. Це драматург.

Про Ібсена я багато знав, але не прочитав жодної його п'єси. П'єси я читати не любив. Я любив читати біографії.

— Та мені відомо, хто це,— сказав Чип.

— Ага, ну, він довгий час хворів, і якимось доглядальниці йому каже: «Здається, вам сьогодні вранці ліпше»,— а Ібсен подивився на неї й мовив: «Навпаки»,— і помер.

— Моторошно,— засміявся Чип.— Але мені подобається.

Він розповів мені, що вже третій рік у «Калвер-Кріку». Почав з дев'ятого класу, а нині, як і я, в одинадцятому. Сказав, що отримує стипендію. Халява. Він почув, що це найкраща школа-інтернат в Алабамі, подав документи і написав у вступному творі, що йому дуже хочеться потрапити до школи, де можна читати товсті книжки. Проблема в тому, писав він, що вдома батько постійно б'є його книжками, тому він з метою безпеки тримає тільки тоненькі книжки в м'якій обкладинці. На другому році його навчання Чипові батьки розлучилися. Йому «Крік», як він його називав, подобається. Але: «Тут треба бути обережним — і з учнями, і з учителями. А я терпіти не можу обережності»,— вишкірився він. Я теж терпіти не міг обережність — принаймні хотів би.

Розповідав він мені все це, розпаковуючи свою торбу і жужмом кидаючи одяг до комода. Чип не вважав за потрібне мати окремі шухляди на шарпетки й на футболки. Він вірив у рівноправність шухляд і пхав у них усе, що туди влазило. Мою маму від такого грець би хопив.

Закінчивши «розпаковуватися», Чип грубувато лягнув мене по плечу, мовив:

— Сподіваюся, ти дужчий, ніж видаєшся,— і вийшов з кімнати, лишивши двері відчиненими. За кілька секунд знову вистромилася його голова: він бачив, що я не зрушив з місця.

— Ходімо, Майлзе Голтер. У нас до біса справ.

Ми попрямували до вітальні з телевізором,— за словами Чипа, більше ніде по всій території школи кабельного ТБ не було. Влітку вітальня правила за склад. Її майже до стелі напакували канапами, холодильниками, згорнутими килимами, і зараз там аж мурашилося від школярів, які намагалися відшукати і повитягати свої речі. Чип з деким привітався, але мене не представив. Він ходив лабіринтом канап, а я стояв біля дверей, силкуючись не заважати хлопцям, які витягали меблі крізь вузькі двері.

Десять хвилин Чип шукав свої речі, і ще годину ми тягали їх до себе — від вітальні до кімнати №43 ми ходили чотири рази. Заки ми закінчили, мені кортіло залізти в Чипів міні-холодильник і проспати там тисячу років, але у самого Чипа, здається, був імунітет і до втоми, і до інфаркту. Я сів на його канапу.

— Кілька років тому я знайшов її по сусідству на узбіччі,— розповів він про канапу, встановлюючи мою «Соні-плейстейшн» на свою шафку на зуття.— Шкіра трохи порепалася, але хто б нарікав. Збіса класна канапа.

На канапі не просто було кілька тріщин: на тридцять відсотків це був ніжно-блакитний шкірозамінник, а на сімдесят — поролон, та мені вона теж здавалася збіса класною.

— Гаразд,— сказав Чип.— Майже все.

Він підійшов до свого столу і вийняв з шухляди сріблястий скотч.

— Потрібна тільки твоя валіза.

Я підвівся, витягнув її з-під ліжка, а Чип поклав її поміж канапою і «Соні-плейстейшн» і почав одривати тонкі смужки скотчу. Він наклеїв їх на валізу так, що вийшов напис «СТОЛИК».

— Ось,— мовив він. Сів і поклав ноги на... е-е-е... «СТОЛИК».— Готово.

Я сів поруч, Чип подивився на мене і раптом сказав:

— Слухай. Я не представлятиму тебе товариству «Калвер-Кріку».

— Е-е-е... о'кей,— вичавив я, хоч слова і застрявали в горлі. Я ж тягнув його канапу під палючим сонцем, а тепер я йому не подобаюся?

— Загалом, тут два угруповання,— почав пояснювати він дедалі палкіше.— Є звичайні учні, які живуть тут постійно, як я оце, і є «п'ятиденки»: вони вчаться тут, але всі вони — діти багатіїв з Бірмінгема, тут живуть п'ять днів на тиждень, а на вихідні їдуть у свої прохолодні кондиційовані особняки. Це круті діти. Мені вони не подобаються, я їм теж не подобаюся, тож якщо ти гадаєш, що як у старій своїй школі був збіса популярним чуваком, то й тут будеш збіса популярним чуваком, то нехай краще тебе зі мною не бачать. Ти ж ходив до звичайної школи?

— Е-е-е...— відказав я. І неухажно заходився розколупувати канапу, застромивши пальці в мочалисту біліну.

— У звичайну, бо якби ти вчився в приватній, кляті шорти з тебе не сповзали б,— він засміявся.

Я носив шорти низько, бо думав, що це круто. Нарешті я відказав:

— Так, я ходив до звичайної школи. І я не був збіса популярним чуваком, Чипе. Я був простим чуваком.

— Ха! Це добре. І мене не називай Чипом. Називай мене Полковником.

Я притлумив сміх.

— Полковником?

— Ага. Полковником. А тебе ми назвемо... гм-м-м... Пампушечком.

— Га?

— Пампушечком,— повторив Полковник.— Бо ти худий. Це називається «іронія», Пампушечку. Чув про таке? Ну, гайда, цигарок роздобудемо і як слід розпочнемо новий навчальний рік.

Він вийшов з кімнати, знову певен, що я піду за ним, і на цей раз я так і вчинив. На щастя, сонце схилилося до обр'ю. Минувши п'ять дверей, ми дісталися кімнати №48. До дверей скотчем була прикріплена біла дошка для записів. На ній синім маркером було написано: «Аляска живе сама!»

Полковник пояснив мені: 1) це Алясчина кімната; 2) Аляска лишилася в кімнаті сама, бо дівчину, яка повинна була з нею жити, наприкінці минулого року витурили; 3) у Аляски є цигарки, хоча Полковник і не подумав запитати, чи 4) курю я, а 5) я не курив.

Він стукнув у двері один раз, але гучно. Крізь двері крикнули:

— Господи, та заходь, коротунчику, бо я зараз тобі таке розповім!

Ми увійшли. Я обернувся, щоб зачинити по собі двері, але Полковник похитав головою і мовив:

— Якщо прийшов у дівочу кімнату по сьомій, маєш лишати двері відчиненими.

Однак я ці його слова насилу почув, бо переді мною стояла найкрутіша красуня за всю історію людства — в обрізаних джинсах і персиковій майці. Їй вона говорила до Полковника — говорила голосно і швидко.

— Отож, перший день літа, я в старому доброму Вайн-Стейшні з хлопцем на ім'я Джастін: ми у нього вдома

сидимо на канапі, дивимося телевізор, а я, між іншим, вже з Джейком зустрічаюся, тобто досі зустрічаюся, ото диво, а з Джастіном ми дружимо змалечку,— ну от, ми дивимося телевізор і на повному серйозі балакаємо про іспити абощо, і тут Джастін раптом обіймає мене, і я собі думаю: «Авжеж, ми давно дружимо, то все як має бути»,— ми й далі балакаємо, і раптом посеред моєї фрази про аналогії абощо він кидається на мене, мов яструб, і стискає мою цицьку. Бі-біп! Міцне таке бі-біп, секунди на дві-три. І я подумала: «О'кей, як же відірвати його клішню від цицьки, поки він своїми пазурами на ній слідів не залишив?» А потім подумала: «Боже, не дочекаюся, щоб розповісти про це Такумі й Полковнику».

Полковник зареготався. Я витріщився на дівчину — почасти я був приголомшений потужністю голосу цієї мініатюрної (зате, Боже, якої фігуристої) дівчини, а почасти — велетенськими стосами книжок у її кімнаті. Її бібліотека не просто заповнила всі полиці, попід стінами теж без ладу були навалені стоси книжок, що сягали мені до пояса. Бодай одна впаде, подумав я, і спрацює ефект доміно, і тоді масив літератури задавить нас усіх трьох.

— А це що за хлопець, якого не розсмішила моя дуже кумедна історія? — поцікавилася дівчина.

— А, так! Аляско, це Пампушечок. Пампушечок учить напам'ять усілякі передсмертні висловлювання. Пампушечку, це Аляска. Влітку її полапали за цицьку.

Вона підійшла до мене з простягнутою для потиску рукою — і в останню мить здерла з мене шорти.

— Це найбільші шорти у штаті Алабама!

— Я люблю широкі,— зніяковіло відказав я і знову підтягнув їх. У Флориді вони вважалися крутими.

— За недовгий строк наших стосунків, Пампушечку, я твої курячі ноги занадто часто бачу,— з незворушним

обличчям мовив Полковник.— Слухай-но, Аляско, продай нам цигарок.

І Полковник якимось чином умовив мене заплатити п'ять доларів за пачку «Мальборо-лайтс», курити які я не збирався. Потім він запросив Аляску приєднатися до нас, але вона відмовилася.

— Мені треба знайти Такумі й теж розповісти йому про «бі-біп»...— Вона обернулася до мене і запитала: — Ти його бачив?

Я й гадки не мав, чи бачив я Такумі, я ж узагалі не знав, хто він такий. І я просто похитав головою.

— Гаразд, тоді побачимося на озері за кілька хвилин.

Полковник кивнув.

На березі озера, просто перед піщаним пляжем (Полковник сказав, що він намитий), ми сіли на дерев'яній гойдалці. Я силувано пожартував:

— Тільки за цицьку мене не хапай.

Полковник силувано посміявся і запитав:

— Цигарку хочеш?

Раніше я не курих цигарок, однак сказав «А»...

— А тут безпечно?

— Не зовсім,— зізнався Полковник, а потім закурих і передав цигарку мені. Я зятагнухся. Закашляхся. Задихнухся. Хапнух ротом повітря. Знову закашляхся. Подумах, чи не виверне мене зараз. Схопився за сидіння гойдалки, голова йшла обертом, кинух цигарку на землю і розчавив її, переконаний у тому, що моє Велике Можливо ніяких цигарок не передбачало.

— Накурихся? — зареготався Полковник, а потім показав на білу крапку на озері й запитав: — Бачиш?

— Так,— відказав я.— Що це? Птах?

— Лебідь,— мовив він.

— Ого. Школа з лебедем. Ого!

— Цей лебідь — породження сатани. Ближче, ніж зараз, до нього не підходь.

— Чому?

— У нього з людьми якісь порахунки. Образили його абощо... Він тебе на шматки роздере. Його туди Орел оселив, щоб ми не ходили на той берег озера курити.

— Орел?

— Пан Старнз. Позивний Орел. Декан. Учителі здебільшого живуть на території школи й можуть тебе попалити. Та тільки Орел мешкає поруч з гуртожитком, і він бачить узагалі все. А тютюновий дух за п'ять миль чує.

— Он той будинок позаду? — запитав я, показуючи пальцем. Будинок чітко вирізнявся у сутінках, тож нас, мабуть, теж можна було побачити.

— Це його домівка, але до початку навчального року бліцкриг нам не загрожує, — сказав Чип безтурботно.

— Господи, якщо я вскочу в халепу, батьки мене вб'ють, — сказав я.

— Я підозрюю, що ти перебільшуєш. У халепу ти точно вскочиш. Але в дев'яноста дев'ятьох відсотках випадків твої батьки про це не дізнаються. Школі не треба, щоб вони думали, ніби саме тут ти став бешкетником, так само як *тобі* не треба, щоб вони думали, що ти — паливода, — Чип із силою випустив тонку цівку диму в бік озера. Я повинен був визнати: він мав при цьому крутий вигляд. Аж наче вищим на зріст здавався. — В будь-якому разі, якщо вскочиш у халепу, головне нікого не виказувати. Ну, тобто я, наприклад, ненавиджу тутешніх багатіїв з тією ж пристрасстю, яку приберігаю для зубних лікарів і батька, але доносити на них все ж таки не буду. Мабуть, це єдине, що варто засвоїти: ніколи-ніколи-ніколи не донось.